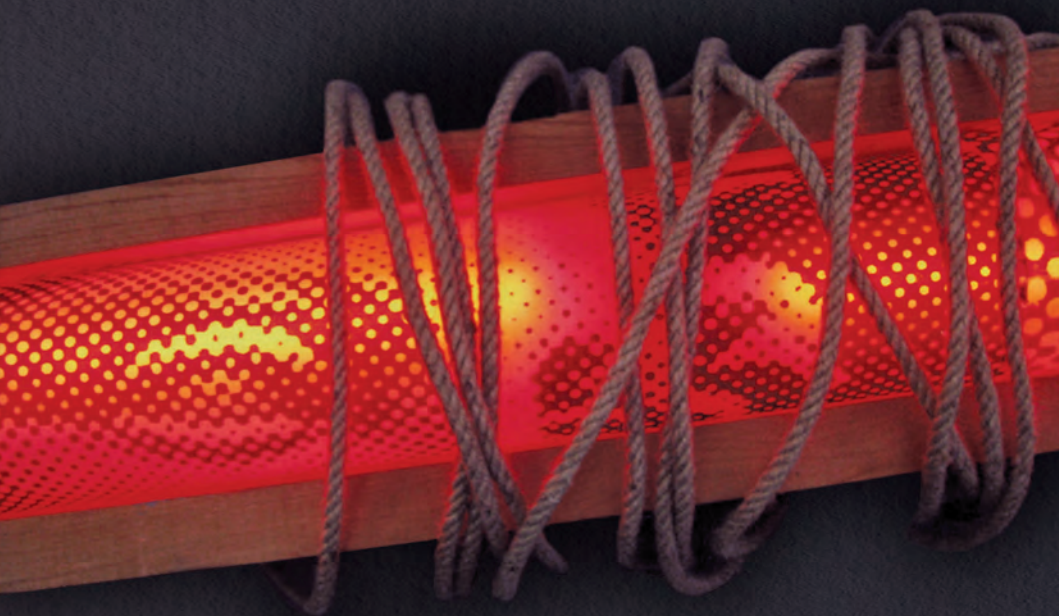

Αντώνης Σαμαράκης

ΤΟ ΛΑΘΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το λάθος**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Αντώνης Σαμαράκης
ΘΕΩΡΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούκη
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Γιάννης Μπουτέας
ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχτά, Ελένη Σταυροπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Ι. Πέππας ΑΒΕΕ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ηλιόπουλος Θ. – Ροδόπουλος Π. Ο.Ε.

© Ελένη Σαμαράκη, 2013
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2013

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 1965
Εξήκοστή έβδομη έκδοση: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Ιούνιος 2013

ISBN 978-618-01-0310-6

Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiu Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

Αντώνης Σαμαράκης

ΤΟ ΛΑΘΟΣ

ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Σήμα κινδύνου, 1η έκδοση, 1959, 29η έκδοση, 2010
Το λάθος, 1η έκδοση, 1965, 67η έκδοση, 2013
Εν ονόματι, 1η έκδοση, 1998, 19η έκδοση, 1999

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ζητείται ελπίς, 1η έκδοση, 1954, 92η έκδοση, 2013
Αρνούμαι, 1η έκδοση, 1961, 38η έκδοση, 2013
Το διαβατήριο, 1η έκδοση, 1973, 26η έκδοση, 2013
Η κόντρα, 1η έκδοση, 1992, 17η έκδοση, 2010

Ποιήματα, 2008

Αυτοβιογραφία 1919-, 1η έκδοση, 1996, 5η έκδοση, 2000

ΒΡΑΒΕΙΑ

Κρατικό Βραβείο Διηγήματος, 1962
Βραβείο Μυθιστορήματος των «12», 1966
Μεγάλο Βραβείο Αστυνομικής Λογοτεχνίας, 1970 (Γαλλία)
Βραβείο Λογοτεχνίας Ευρωπαϊκά, Βρυξέλλες, 1982
Κρατικό Βραβείο Τεχνών και Λογοτεχνίας, 1995 (Γαλλία)
Σε 33 γλώσσες, σε όλο τον κόσμο * 114 ξένες εκδόσεις

Στην Ελενίτσα

Οχι, δεν άκουσα τι μου είπε. Συνέπεσε κείνη την ώρα να διασταυρωθούμε μ' ένα πελώριο ψυγείο. Φρούτων, νομίζω. Δεν είμαι και σίγουρος. Λοιπόν, αυτό το ψυγείο εν πρώτοις σήκωσε έναν κόσμο σκόνη. Και δεύτερον, έκανε τέτοια φασαρία που αδύνατον ν' ακούσω.

«Τι μου είπες;» τον ρώτησα. «Είδα που κάτι μου είπες, με την οχλαγωγία όμως του ψυγείου δεν έπιασα λέξη».

Με στραβοκοίταξε τότε ο μάνατζερ σα να βαριότανε να επαναλάβει. Τελικά, το πήρε απόφαση.

«Ναι, σε ρώτησα τι διάβολο συμβαίνει και διαρκώς κοιτάς έξω».

Δεν του έδωσα αμέσως απάντηση. Κουδούνισα πρώτα τα κλειδιά μου, που συνήθως τα έχω στο χέρι, περασμένα στον κρίκο, και τα παίζω. Ύστερα, έξι μου αυτί –το δεξί;– και παίρνω ύφος:

«Απολαμβάνω τη φύση!»

Έκανε α! σα να τον έπιασε κολικός νεφρού ή τον δάγκωσε σφήκα ή είδε φάντασμα ή κάτι παρόμοιο. Και με κοίταξε πλάγια και με χαμόγελο. Αλλά τι χαμόγελο! Όλο ειρωνεία καμουφλαρισμένη.

«Να με συγχωρείς», του είπα, «δεν το είχα υπόψη μου πως σ' ενοχλεί που απολαμβάνω τη φύση. Το βλέπω τώρα στο πρόσωπό σου. Δε μου λες, εσένα δε σε συγκινεί η φύση;

Όχι; Αυτό το υπέροχο τοπίο, το ειδυλλιακό. Που είναι μια χαρούμενη παρένθεση σε κείνες τις γκριζες, κακόκεφες βιομηχανικές περιοχές που ως τώρα διασχίζαμε».

Μου κάρφωσε μια ματιά κοφτή και δεν είπε λέξη. Όσο για το χαμόγελο, το μισοειρωνικό, λες και το είχε στάμπα.

«Τι παριστάνεις και δε μιλάς;» πήρα φόρα. «Δε σου λέει τίποτα το πανόραμα γύρω μας; Οι μικροί χαμηλοί λόφοι, που είναι σα να τους έχει δουλέψει μαστορικά ένα φιλικό χέρι. Τα ψηλά λυγερά δέντρα, παρατεταγμένα προς τιμήν μας δεξιά κι αριστερά. Το ποταμάκι που ολόένα τυλίγεται και ξετυλίγεται και πάει... Τα πουλιά που σπαθίζουν τον αέρα και μας χαιρετάνε με βολ-πλανέ. Και τα πολύχρωμα αγριολούλουδα –χάρμα ιδέσθαι!– που ξεχνούν μεθυστικές ευωδιές».

Έκανε ω! σα να τον έπιασε κολικός νεφρού ή τον δάγκωσε σφήκα κτλ.

«Ξέρεις τι είσαι;» του πέταξα. «Ή καλύτερα, τι δεν είσαι; Λοιπόν, δεν είσαι νορμάλ! Πάω στοίχημα πως είσαι ολόκληρος γαζωμένος κόμπλεξ».

Με κοίταξε φανερά ανήσυχος.

«Λες να 'χω κόμπλεξ!» έκανε σα να είχε διάλογο με τον εαυτό του.

«Αμέ! Να, πάρε τη συγκεκριμένη περίπτωση. Τι δεδομένα έχουμε; Η φύση μάς ανοίγει διάπλατα την αγκαλιά της, όργιο χρωμάτων και αρωμάτων, κι εσύ πέρα βρέχει! Το μαγευτικό τοπίο που μας περιβάλλει για σένα είναι σα να μην υπάρχει. Οι χαριτωμένες κουκλίστικες φάρμες με τις κόκκινες στέγες και τα πράσινα και κίτρινα παραθύρα. Τα παιδιά που τραγουδάνε και παίζουνε, τριγυρισμένα από πουλερι-

κά, γκρινιάρικα γουρουνάκια και διάφορα άλλα κατοικίδια».

«Πουλερικά, γουρουνάκια... γκρινιάρικα γουρουνάκια και διάφορα άλλα κατοικίδια», είπε σα μαθητάκος που πάει να τα μάθει παπαγαλιστί.

«Έλα!» ανανέωσα την προσπάθειά μου να τον προσηλυτίσω. «Άνοιξε τα μάτια σου και κλείσε μέσα τους αυτό το θεσπέσιο ροζ-παλ, που έχει ανάλαφρα χρωματίσει τον ορίζοντα. Άνοιξε την καρδιά σου και—»

«Φτάνει!» μ' έκοψε. «Είμαι ένοχος! Ναι, έπρεπε να το 'χω προσέξει το τοπίο. Να 'χω κι εγώ συγκινηθεί».

Και σήκωσε τη ρεπούμπλικα που του είχε πάει χαμηλά και του εμπόδιζε τη θέα.

«Επιτέλους!» αναστέναξα κατευχαριστημένος με την αλλαγή του. «Κάλλιο αργά...»

«Να, εκεί δεξιά... στη φάρμα με τα κίτρινα παράθυρα και τα πολλά μπαλκόνια», μου είπε δείχνοντας με το χέρι. «Πρώτο, δεύτερο μπαλκόνι εκ δεξιών. Βλέπω μια χαριτωμένη ροζ—»

«...τριανταφυλλιά».

«...κιλότα».

«Αίσχος!»

«Παρακαλώ, γιατί αίσχος;» διαμαρτυρήθηκε κιόλας. «Την είδα καλά, σου λέω! Λόγω τιμής! Αυτή η παχούλα που ανέβηκε να καθαρίσει τα τζάμια φοράει ροζ κιλότα».

«Αίσχος».

«Και μάλιστα, με δαντέλα».

Δεν είχε νόημα η περαιτέρω συζήτηση μαζί του. Τα νεύρα μου χορεύανε σα να τα δούλευε κομπρεσέρ. Για να ξεσπάσω, έκανα δεξιά κι έφτυσα. Ο αέρας μού το επέστρε-

φε συστημένο το φτύσιμο και με πιτσίλισε στο πρόσωπο. Στο δεξί μάτι.

Μεσολάβησε ύστερα μια σιωπή που θα κράτησε κι ένα τέταρτο. Ίσως και παραπάνω.

Μια στιγμή, βλέπω το μάνατζερ να οδηγεί μόνο με τ' αριστερό και με το δεξί να ψάχνει τις τσέπες του. Τη μια μετά την άλλη, συνέχεια. Τι διάβολο γύρευε τόση ώρα! Όχι, δεν ενθουσιάστηκα με το θέαμα. Γιατί δεν είναι αστείο να οδηγείς με το ένα χέρι στην Εθνική 37, ώρα 9.20 πρωινή, ώρα ασφυξίας στην κυκλοφορία, και με τ' άλλο να ψάχνεις τις τσέπες σου. Και τι! Το κοντέρ να δείχνει σταθερά τα 110.

Επιτέλους, από μια τσέπη του σακακιού ή του γιλέκου –τελευταία μόδα γιλέκο, καρό κίτρινο-μαύρο, πολύ μου άρεσε– έβγαλε κάτι τσίκλες.

«Να που τις βρήκα!» φώναξε ενθουσιασμένος. «Εγώ οσάκις είμαι για ταξίδι, ρίχνω σε μια τσέπη και μερικές τσίκλες. Απαραιτήτως! Κόβουνε τη δίψα. Μόνο που ύστερα δεν μπορώ να τις βρω αμέσως. Μου συμβαίνει συχνά να μη θυμάμαι σε ποια τσέπη τις έχω βάλει. Και καθώς είμαι γεμάτος τσέπες και τσεπάκια, χρειάζεται καμιά φορά να ψαχτώ ολόκληρος».

Πήρε ο ίδιος μια τσίκλα, άρχισε να τη μασάει και κάνοντας δεξιά, του έδωσε δύο άλλες.

«Από μία ο καθένας σας», του είπε.

«Εντάξει!» συμφώνησε παίρνοντας τις τσίκλες που μας πρόσφερε ο μάνατζερ. «Κι έχω φοβερή δίψα!»

Κράτησε τη δική του, και κάνοντας δεξιά, μου έδωσε την άλλη. Όχι, εγώ δεν είχα φοβερή δίψα, δεν είχα καμιά δίψα, την πήρα όμως. Γιατί όχι;

Δεν μπορώ να πω πως ήμασταν πολύ άνετα και οι τρεις μπροστά ούτε και πολύ στενόχωρα. Το πρωί, δυόμισι ώρες νωρίτερα, 7 η ώρα, εκεί που λέγαμε να ξεκινήσουμε, ρίχνει ο μάνατζερ την ιδέα. Να μπορούμε όλοι, και οι τρεις, μπροστά.

«Καλύτερα έτσι! Ο ένας πλάι στον άλλον, θ' αλλάζουμε και καμιά κουβέντα και δε θα μας φανεί ο δρόμος».

Δεκτή η πρόταση, παμφηφεί. Μπήκαμε, λοιπόν, επόμενο ήταν να στριμωχτούμε κάπως. Όσο για τις βαλίτσες, τις βάλουμε στο κάθισμα πίσω.

«Ξέρετε κάτι;» πετάχτηκε ο μάνατζερ μασώντας την τσίκλα του. «Όχι μόνο θα είμαστε στην ώρα μας για το φέρι μποτ, αλλά κι ένα τέταρτο, είκοσι λεπτά πρωύτερα. Το αμάξι μας είναι γλύκα!»

«Δεν είναι μονάχα τ' αμάξι, είναι κι ο οδηγός!» είπε και μου έκλεισε το μάτι.

«Γλύκα κι αυτός;»

«Θέλω να πω, είναι οδηγός πολύ φίνος».

«Όσο για το φίνος, συμφωνώ. Ο μάνατζερ είναι μαέστρος στο τιμόνι».

«Δε μου λέτε, τι συμβαίνει και με σχολιάζετε;» ρώτησε με χαμόγελο ο μάνατζερ. «Με δουλεύετε οι δυο σας; Πάντως, τα κομπλιμέντα τα δέχομαι ευχαρίστως!»

Πήγα κάτι να προσθέσω, τελικά δεν είπα τίποτα. Μ' έπιασε κείνη τη στιγμή ο πόνος στο στομάχι και μου χάλασε τη διάθεση.

Την περασμένη Τετάρτη, σήμερα οχτώ, έκανε την πρώτη εμφάνιση αυτός ο μυστήριος πόνος. Στο γραφείο ήμου-

να, Τετάρτη βράδυ, έγγραφα ή τηλεφωνούσα –ναί, τηλεφωνούσα– όταν ήρθε ξαφνικά κι έδωσε το παρών.

‘Οχι ακριβώς ό,τι λέμε «πόνος». Ήτανε σα να με πιέζει, με δύναμη όμως, ένα δάχτυλο. Δευτερόλεπτα κράτησε, ύστερα μ’ άφησε, το ίδιο απότομα. Με το μαχαίρι κόπηκε.

Από τότε δε μ’ εγκατέλειψε ούτε μέρα. Και τρεις και τέσσερις φορές ημερησίως, σε ώρες διάφορες και χωρίς την ελάχιστη προειδοποίηση. Στο γραφείο, στο σπίτι, στο δρόμο...

Στα τριάντα πέντε μου χρόνια, ήτανε η πρώτη ενόχληση που είχα στο στομάχι. Το περίεργο είναι πως η γυναίκα μου ανησύχησε πιο πολύ από μένα. Γκρίνιαζε συνέχεια να μη χάνω καιρό, να πάω να εξεταστώ το ταχύτερο, δηλαδή αμέσως. ‘Οχι πως εγώ δεν είχα ανησυχήσει. Με τη δουλειά όμως στο γραφείο –τις τελευταίες μέρες είχε ξεπεράσει κάθε προηγούμενο– πού να περισσέψει καιρός και διάθεση για βίζιτες σε γιατρούς. Η αλήθεια είναι πως συμβαίνει και κάτι άλλο: είμαι εκ φύσεως αναβλητικός.

Πάντως, με την πρώτη ευκαιρία θα πήγαινα. Είχα μάλιστα υπόψη μου ένα στομαχολόγο που μου σύστησε θερμότατα ένας συνάδελφος. ‘Οχι τίποτ’ άλλο, να μου φύγει τουλάχιστον η έγνοια. Νευρικό θα ήτανε. Μάλλον. Πολλή δουλειά στο γραφείο, πολλή κι εκνευριστική, πολλοί καφέδες, πολλάτσιγάρα.

«Διασταύρωσις εν όψει!» ειδοποίησε ο μάνατζερ με ύφος σα να ’λεγε «Ψηλά τα χέρια!».

«‘Οχι δα!» έκανα. «Φτάσαμε κιόλας στη διασταύρωση;»

«Αμέ!» συνέχισε ο μάνατζερ. «Τι νόμισες; Με τα 110 που

μασάμε την ώρα, οι αποστάσεις εκμηδενίζονται. Σε δέκα λεπτά είμαστε στη διασταύρωση με την Εθνική 40. Αφήνουμε τότε την 37 και μπαίνουμε στη 40, και τραβάμε τσιφ λιμάνι και φέρι μποτ!»

«Ωραία!» είπα. «Συνεπώς, όλα πάνε καλά ως τώρα».

Έπειτα ο μανάτζερ έμεινε σιωπηλός, γιατί όσο πλησιάζαμε τη διασταύρωση, η κυκλοφορία ήτανε δράμα. Κι έπρεπε να 'χει τα μάτια του δεκατέσσερα.

«Αυτό το σημάδι κάτω από τ' αυτί;» τον ρώτησα. «Πρώτη φορά το βλέπω. Δεν το είχα προσέξει ως τώρα».

«Ω, παλιά ιστορία!» είπε μασώντας την τσίκλα του ο μανάτζερ. «Στρεπτόκοκκος».

«Ναι;»

«Παιδί ακόμα, δεκάξι χρονών, μου παρουσιάστηκε στρεπτόκοκκος. Περάσανε δεκαπέντε χρόνια από τότε! Λοιπόν, ο στρεπτόκοκκος με χτύπησε εδώ, στο δεξί αυτί, στη ρίζα. Έγινε ένα πρήξιμο φοβερό. Μου κάνανε επέμβαση, μια τομή αρκετά βαθιά, να βγει το πύον, να καθαρίσει. Από την επέμβαση έμεινε υπόλοιπο το σημάδι».

«Να σου πω, δε φαίνεται και πολύ. Δηλαδή, φαίνεται, πρέπει όμως να προσέξεις για να το δεις. Πάντως, με ηλεκτρισμό μπορείς να το εξαλείψεις. Είναι πολύ απλό».

«Το έχω υπόψη μου».

«Και γιατί δεν τ' αποφασίζεις; Φοβάσαι;»

Γέλασε.

«Βαριέμαι. Αλλά θα το επιχειρήσω. Μια και το 'φερε η κουβέντα. Ναι, όταν επιστρέφουμε από την πρωτεύουσα, θα το φροντίσω».

Στη διασταύρωση, είχαμε ένα απρόοπτο. Κάτι είχε συμβεί, σύγκρουση, λεωφορείο με φορτηγό ή με λεωφορείο. Πού να ξεκαθαρίσεις τι και πώς! Ούτε και είχε σημασία. Το μόνο που είχε σημασία είναι πως πήγαμε και πέσαμε σε μπλοκάρισμα, χάος η κατάσταση, πλήθος αμάξια καθηλωμένα.

«Την πιάσαμε την καλή!» αναστέναξε ο μάνατζερ φρενάροντας. «Έτσι και κάνει να τρενάρει το μπλοκάρισμα, πάει, την πατήσαμε! Δε θέλει φιλοσοφία. Δεν πρόκειται το φέρι μποτ να καθυστερήσει την αναχώρηση για τα ωραία μας μάτια. 11.10, ακριβώς 11.10, θα σαλπάρει, ο κόσμος να καίγεται».

Βγήκα από τ' αμάξι και πήγα κατά τα χωράφια.

«Επιστρέφω αμέσως!» τους ειδοποίησα. «Σε δύο λεπτά θα 'χω τελειώσει».

«Στο φράχτη!» μου φώναξε ο μάνατζερ. «Τι με κοιτάς; Τράβα κατευθείαν στο φράχτη! Από κει δε σε βλέπουνε ούτε με κιάλια».

«Α, όχι!» του πέταξα. «Δεν πάω για κείνο που νόμισες».

Και προχώρησα σε μια τούφα αγριολούλουδα που τα είχα επισημάνει. Στα γρήγορα, έφτιαξα ένα μπουκέτο υπέροχο. Κάτι ανθάκια πολύ νόστιμα και που δεν ήξερα πώς τα λένε.

Τακτοποίησα στο παρμπρίζ, με πολλή προσοχή, το μπουκέτο μου. Όχι μόνος μου, με βοήθησε στην τακτοποίηση, προθυμοποιήθηκε. Όσο για το μάνατζερ, μας έριχνε τότε τότε ματιές ποτισμένες με τη γνωστή καμουφλαρισμένη ειρωνεία.

«Η τσίκλα του μάνατζερ πήγε και μου κόλλησε στο δόντι», μου παραπονέθηκε. «Έχω ένα δόντι, να, εδώ δεξιά, το προτελευταίο πάνω, χαλασμένο από καιρό. Άμα πάει νερό, ιδίως παγωμένο ή έστω χύο, και τροφή να πάει, με τρελαίνει στον πόνο».

«Τι κάθεται;» του είπα. «Δεν πας να το σφραγίσεις; Μπορεί να θέλει και κορόνα. Για την ώρα, πάρε αυτό το άνθος. Για τον κόπο σου που με βοήθησες να τακτοποιήσω το μπουκέτο. Να το βάλεις στο πέτο».

Ενθουσιάστηκε, λες και του είχα χαρίσει δεν ξέρω τι. Πέρασε το ανθάκι –ένα μοβ– στο πέτο, και μάλιστα καθρεφτίστηκε στο παρμπρίζ να δει πώς είναι.

«Είμαι για να 'μαι!» έκανε καμαρώνοντας. «Τέλειος δανδής! Με άνθος στην κομβιοδόχη και ανάλογο ύφος».

Ευτυχώς που σε λίγο το μπλοκάρισμα έληξε. Ο μάνατζερ έβαλε μπρος και δεν αργήσαμε να πιάσουμε τα 110.

«Επιτέλους! Την ξεκόλλησα την τσίκλα!» με πληροφόρησε.

Υστερα έγειρε πίσω, τέντωσε το δεξί πόδι και σα να μισόκλεισε τα μάτια. Σχεδόν αμέσως, μάζεψε το δεξί και τέντωσε το άλλο. Όσο για μένα, ναι, εγώ κοιτάζω έξω, όπως συνήθως, απολαμβάνω το τοπίο και παράλληλα απολαμβάνω και την ελάχιστη κίνησή του. Αν τυχόν και κάνει μια κίνηση ύποπτη, στη μέσα αριστερή τσέπη έχω το περιστροφο.

Δύο μικροί κύκλοι. Ο ένας πλάι στον άλλον. Ο ένας, ο δεξιά, κάπως μεγαλύτερος. Όχι και τέλειοι κύκλοι. Με κάτι το ακανόνιστο, έτσι που να 'ρχονται προς την έλλειψη.

Χαλάρωσε τη γραβάτα του που από ώρα τον στενοχωρούσε. Πολύ σφιχτός ο κόμπος. Είπε ύστερα να σκύψει να δέσει το δεξί κορδόνι, που τώρα μόλις το πήρε είδηση πως είχε λυθεί και σερονότανε σα νεροσκούληχο. Τελικά δεν έσκυψε. Έκανε κάτι άλλο: πήρε το σκίτσο, που ότι το 'χε φτιάξει, το κράτησε μακριά, κοντά, το περιεργάστηκε με πολλή προσοχή. Εντάξει! Με δυο νευρικές μολυβιές, είχε δώσει αυτό ακριβώς που ήθελε να δώσει. Δυο μικρούς κύκλους. Τον έναν πλάι στον άλλον. Τον έναν, δεξιά στο σκίτσο, κάπως μεγαλύτερο. Όχι και τέλειους κύκλους. Με κάτι το ακανόνιστο, έτσι που να 'ρχονται προς την έλλειψη.

Άφησε το χαρτί –δεν είχε άλλο πρόχειρο κι έβγαλε το χαρτί από τα τσιγάρα του– πλάι στο σταχτοδοχείο. Ένα φτηνό από αλουμίνιο, ζουλιγμένο. Διαφημιστικό μιας εταιρείας, αεροπορικής μάλλον. Δεν πρόσεξε.

Μπαίνοντας στο «Καφέ Σπορ» προ δέκα λεπτών, δεν

πήγε να καθίσει σ' ένα από τα πολλά τραπεζάκια αμέσως μετά την είσοδο. Τράβηξε κατευθείαν στο βάθος της μεγάλης αίθουσας.

Εδώ, εκτός από δύο ή τρία, τ' άλλα τραπεζάκια ελεύθερα. Διάλεξε ένα προς τον τοίχο, κολλητά στο μεγάλο ορθογώνιο καθρέφτη με τη χρυσή –χρυσή και μαυρισμένη και τσαλακωμένη– κορνίζα. Τα δυο αγγελάκια στην κορυφή της κορνίζας, αντιπαθέστατα. Βιζαβί το ένα με τ' άλλο. Κακόγουστα. Και παχουλά, σα να κάνανε συστηματικά υπερσιτισμό εν συνδυασμώ και με Β12. Είχε κι από μια τρουμπέτα το καθένα και σαλπίζανε. Κάτι μεταφυσικό βέβαια. Γύρισε την καρέκλα του τα νώτα στον καθρέφτη. Όχι και να τα 'χει συνέχεια μπρος στα μάτια του κι ανακατώνεται.

Είχε κι άλλο ένα μειονέκτημα η θέση που διάλεξε: γειτόνευε με την τουαλέτα. Και παρά την ειδοποίηση, καλλιγραφημένη σε ροζ χαρτόνι και πιασμένη με πινέζες στο ξύλο της πόρτας

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΝ
ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΝΑ ΚΛΕΙΕΤΕ

Έκ τής Διευθύνσεως

αυτή η πόρτα αιωνίως ανοιχτή έμενε ή μισάνοιχτη. Και μύριζε. Όχι και πολύ. Πάντως, μύριζε.

Είπε μια στιγμή να σηκωθεί ν' αλλάξει θέση. Βαρέθηκε τη μετακίνηση. Άλλωστε, δεν ήτανε να μείνει στο «Καφέ

Σπορ» και με τις ώρες, 6.11 έλεγε το ρολόι του καταστήματος, εκείνο το εκκρεμές αντίκα, η πλάκα όλο σκόνη και με ίχνη πολύ περίεργα, ίσως από μύγες. Και 13 έλεγε το δικό του. 7 η ώρα είχανε κανονίσει να συναντηθούνε στο ταχυδρομείο, στο χολ, μπροστά στα «Συστημένα Εξωτερικού».

Ήθελε δεν ήθελε πέντε λεπτά από το «Καφέ Σπορ» στο ταχυδρομείο. Θα πήγαινε όμως νωρίτερα, να φτάσει πρώτος στο ραντεβού τους. Όχι να πάει καθυστερημένος, και στο ενδιάμεσο να τον περιμένει όλο ανησυχία και χτυπώντας στις πλάκες του χολ το τακουνάκι της ή δαγκώνοντας τα νυχάκια της. Ολομόναχη μες στο πλήθος, κάθε καρδιάς καρδί, που το βράδυ τέτοια ώρα έρχεται και πήζει. Και στο ταχυδρομείο εντός και στην πλατεία και στις παρόδους. Είναι και κάτι τύποι, έτσι και κόψουνε γυναίκα που δε συνοδεύεται, της κολλάνε.

«Ένα κονιάκ. Διπλό. Κι ένα μολύβι μαύρο», είχε πει στο γκαρσόνι, που καλά καλά δεν είχε καθίσει κι αριβάρισε για παραγγελία.

Το γκαρσόνι, πολύ βαρύ, ναι μεν δεν έξευσε τ' αυτί του, όπως γίνεται ή θα πρέπει ίσως να γίνεται σε περιπτώσεις αμηχανίας, τον στραβοκοίταξε όμως και είπε:

«Μολύβι! Και μαύρο!»

Ήτανε τέτοιο το ύφος του, που θα μπορούσε να περιμένει κανείς και τη συνέχεια:

«Όχι, δε σερβίρουμε μολύβια, κύριε!»

Ωστόσο, το γκαρσόνι δεν είπε τίποτα τέτοιο για συμπλήρωμα. Ψάχτηκε, ξαναψάχτηκε, τελικά από μια κάποια τσέ-

πη έβγαλε ένα μολύβι μαύρο με μύτη μισοφαγωμένη. Και χιλιοδαγκωμένο.

«Μην το βλέπετε έτσι!» τον καθησύχασε. «Την κάνει μια χαρά τη δουλειά του. Κι άμα το σαλιώσετε, ακόμα καλύτερα».

Είχε το στυλό, ναι, στη δεξιά μέσα τσέπη του σακακιού. Αλλά δεν ήθελε να σκιστάρει με μελάνι. Το μελάνι είναι ουδέτερο. Δίχως έκφραση. Με τέτοιο υλικό, πώς να μπορέσει να δώσει αυτό που ήθελε; Δυο μικρούς νευρώδεις κύκλους. Το μολύβι όμως είναι ζεστό, εγκάρδιο.

Πήρε την παραγγελία το γκαρσόνι κι εξαφανίστηκε. Όσον αφορά το κονιάκ, το διπλό, ακόμα να 'ρθει!

Έριξε μια ματιά, ημικυκλική, στην αίθουσα. Είδε κάτι γκαρσόνια, άσχετα. Χτύπησε παλαμάκια. Από το βάθος, δεξιά, άκουσε ένα «Αμέσως!» ή κάτι παρόμοιο.

Είχε μια χαρά που το πέτυχε, και με την πρώτη, το σκίτσο! Σαν και τότε που ήτανε παιδί και με κραγιόνια, χρώματα λογής λογής, έφτιαχνε καραβάκια, πουλιά, δέντρα... Όχι, τώρα δεν ήτανε παιδί. Και το σκίτσο του δεν ήτανε καραβάκι. Ούτε πουλί. Ούτε και δέντρο.

Επιτέλους εδέησε να εμφανιστεί το γκαρσόνι του! Μακριά, στην άλλη άκρη της σάλας. Το είδε να 'ρχεται με το πάσο του, ο δίσκος φουλ από καφέδες, ποτά και διάφορα.

Με μια κίνηση-αστραπή, πήρε το σταχτοδοχείο, αυτό το φτηνό από αλουμίνιο, και κουτούπωσε το σκίτσο έτσι που να μη διακρίνεται. Την ίδια στιγμή άλλαξε γνώμη, τράβηξε το τασάκι αφήνοντας το σκίτσο ολοφάνερο πλάι του. Αν το γκαρσόνι ή ένας οποιοσδήποτε τρίτος τύχαινε να δει και να προσέξει το σκίτσο, αδύνατον να μαντέψει, να υποφιαστεί καν, τι παριστάνουν οι δυο αυτοί μικροί κύκλοι.

Η πρώτη γεύση του κονιάκ ήτανε σαν τη γεύση που είχε το φιλί της λίγο πρωτύτερα, στο δωμάτιό του.

Η ώρα 3 την περίμενε, η ώρα 3 και ήρθε. Μόλις που μπήκε, καλά καλά δεν είχε κλείσει η πόρτα, και την παίρνει, τη συνθλίβει, τη λιώνει, κολλάνε στόμα με στόμα.

«Σαν κάτι αλλιώτικο το φιλί σου!» της λέει. «Μια γεύση πολύ περιεργή. Πρώτη φορά που την ανακαλύπτω».

«Ναι;» έκανε σα να ξαφνιάστηκε. «Και δε μου λες, γλύκα, πώς τη βρίσκεις αυτήν την καινούργια γεύση;»

«Να σου πω... πολύ πικάντικη!»

Και την ξαναφίλησε. Του γλίστρησε τότε και πήγε στον καθρέφτη να φτιάξει τα μαλλιά της.

«Σε πληροφορώ πως έρχομαι κατευθείαν από τον οδοντίατρο. Πετάχτηκα για ένα σφραγισματάκι. Όσο για τη γεύση που λες, και που τη βρίσκεις πολύ πικάντικη, είναι το φάρμακο, γλύκα!»

Του χάλασε κάπως τη διάθεση η εξήγηση, δεν άργησε όμως να βρει το κέφι του. Όταν σε τριάντα δευτερόλεπτα πέσανε στο κρεβάτι, και παλεύοντας την έγδυσε και τον έγδυσε, και από το κρεβάτι καταραυλήσανε στο μωσαϊκό, και το ρίγος που τους έδωσε το μωσαϊκό όχι μόνο δεν έκοψε το πάθος αλλά

Ούτε τον είδε που πέρασε σύρριζα στο τραπεζάκι του. Αλλά τον ένωσε. Και μάλιστα, πολύ οδυνηρά. Γιατί περνώντας στο διάδρομο αυτός ο άγνωστος πελάτης του «Καφέ Σπορ» τον πάτησε στο πόδι, το δεξί, έτσι που το είχε κάπως τενωμένο.

«Με πατήσατε, κύριε!» του διαμαρτυρήθηκε.

Καταστενοχωρημένος ο άλλος, στάθηκε και τον κοίταξε.
«Εγώ;» έκανε συντετριμμένος.

«Ναι, εσείς! Και με πατήσατε στο δεξί που έχω—»

«Να με συγχωρείτε!» τον διέκοψε. «Ξέρετε, έχω μυωπία, τρεις βαθμούς μυωπία. Φοβάμαι, τώρα τελευταία, πως ανέβηκε. Μπορεί να 'ναι και τέσσερις ή και πέντε».

«Εντάξει! Αφού έχετε και μυωπία», του είπε με διάθεση να κλείσει εδώ τη συζήτηση, τρομοκρατημένος από κάτι φλύαρους των μεγάλων –και των μικρών– καφενείων, που αφορμή γυρεύουν από ένα τίποτα να σε καθηλώσουν λέγε και λέγε.

«Να σβήσω το τσιγάρο μου στο τασάκι σας;» επέμεινε ο άνθρωπος.

Τον κοίταξε πλάγια.

«Και δεν το σβήνετε!»

Ξαναπήρε το σκίτσο, μόλις έμεινε μόνος, το είδε από κάποια απόσταση, ύστερα το 'φερε κοντά και το δάγκωσε. Τον έναν κύκλο δάγκωσε, το μικρότερο. Αριστερά στο σκίτσο.

Το χαρτί, νοτισμένο καπνό, πικρότατο. Έβγαλε το μαντίλι του κι έφτυσε.

Τον είχε ωθήσει μια δύναμη ακαταμάχητη, ένα πάθος, να επαναλάβει ό,τι είχε κάνει πρωτύτερα, στο δωμάτιό του. Εκεί που παλεύανε στο πυρακτωμένο τώρα μωσαϊκό, μια στιγμή που την είχε αποκάτω, γυρίζει και της δαγκώνει το στήθος. Το μικρότερο. Το δεξί.

Σιγά σιγά, είχανε πιαστεί κι άλλα τραπεζάκια γύρω του. Η αίθουσα, σε κείνο το κομμάτι, ζεσταμένη. Οι πολλές κου-

βέντες, τα πολλά τσιγάρα, η πολύ ανθρώπινη παρουσία...

Στο τραπεζάκι κάτω από το ρολόι, το εκκρεμές αντίκα, τρεις νεαροί, ο ένας με μούσι και πολύ περιποιημένο, είχανε μεγάλη συζήτηση για την «Ομορφιά της Νύχτας». Το φιλμ που από τη Δευτέρα προβάλλανε οι κεντρικοί κινηματογράφοι, πέντε συγχρόνως, και που είχανε δημοσιευτεί, και συνέχεια δημοσιεύονταν, πολλές κριτικές και υπέρ και κατά. Διχασμένος ο Τύπος, διχασμένη η κοινή γνώμη. Πολύς θόρυβος για την «Ομορφιά της Νύχτας» εξαιτίας το υπερτολμηρό –υπερτολμηρό;- θέμα.

Δεξιότερα, στο παραπλεύρως τραπεζάκι, δυο εμπορευόμενοι, μέσης ηλικίας, κουβεντιάζανε πολύ δυνατά και με μεγάλες χειρονομίες για την τιμή του μαγειρικού λίπους, που είχε τις τελευταίες μέρες πέσει μερικές μονάδες. Ή ανέβει, δεν μπόρεσε να ξεκαθαρίσει. Είχανε και κάτι μπλοκ αυτοί οι δύο, στραπατσαρισμένα και λιγδωμένα – επόμενο αφού για μαγειρικό λίπος ο λόγος. Γράφανε στα μπλοκ, σβήνανε, αραδιάζανε συνέχεια νούμερα και κόντρα νούμερα και παράγγελλαν κι άλλους καφέδες και καπνίζανε απανωτά. Πρόσεξε τα χέρια του ενός, τα δάχτυλα πολύ χοντρά και με εξογκώματα. Μια στιγμή, του φάνηκε και πως μυρίζανε μαγειρικό λίπος.

Σε διάφορα τραπεζάκια ήτανε από ένας. Οι μοναχικοί. Άλλος το καφεδάκι του, άλλος την πορτοκαλάδα του, άλλος τη σιωπή του.

Όσο για τους δυο ηλικιωμένους στο τραπεζάκι στην κόχη, συνταξιούχοι μοιάζανε, στρατιωτικοί, όλο και κρυφοκοίταζαν κάτι φωτογραφίες, που ο ένας τις έβγαζε μία μία από το πορτοφόλι του –ένα μαύρο μποξ με μονόγραμμα, ασημένιο ίσως- και τις έδειχνε του άλλου.

Πονηρές θα 'ναι! συλλογίστηκε. Τίποτα γυμνά, έξαλλα, συμπλέγματα και τα τοιαύτα.

Και 25. Με το ρολόι του. Σε λίγο θα 'φευγε, και στις 7 θα τη συναντούσε στο ταχυδρομείο. Ούτε μια ώρα που είχανε χωρίσει κι όμως ένιωθε σα να ήτανε μήνες. Είχε μια λαχτάρα ν' ανταμώσουνε!

Τους δυόμισι περίπου μήνες που τα είχανε, πρώτη φορά που την είχε στο δωμάτιό του. Πρώτη φορά που παλέψανε. Πρώτη φορά που την edίπλωσε έτσι μες στα χέρια του και μες στα πόδια του. Πρώτη φορά που το χάρηκε το στήθος της και που το δάγκωσε.

Το γκαρσόνι ξαναπέρασε σύρριζα στο τραπεζάκι του. Όχι, τώρα δεν ανησύχησε που το σκίτσο ήτανε πλάι στο σταχτοδοχείο, στη διάθεση του πρώτου περιστατικού. Προς τι ν' ανησυχήσει; Πού να μαντέψει ένας τρίτος πως οι δύο αυτοί μικροί κύκλοι είναι το στήθος της.

Είδε το πρόσωπό του στον καθρέφτη, έφτιαξε τη γραβάτα που είχε πάει λοξά. Είδε τα δυο αγγελάκια, παρόλο που προσπάθησε να μην τα προσέξει. Ή ακριβώς γι' αυτό. Είδε και κάτι άλλο στον καθρέφτη: το σημάδι κάτω από το δεξί αυτί.

Μαθητής ήτανε, ένα χρόνο και θα το 'βγαζε το σχολείο. Ότι είχε πατήσει τα δεκάξι. Πότε περάσανε δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια! Τον χτύπησε τότε στρεπτόκοκκος, που τελικά εντοπίστηκε στη ρίζα του αυτιού. Έγινε ένα πρήξιμο δεν περιγράφεται. Του κάνανε τομή και βγήκε το πύον. Έμεινε το σημάδι. Του είχανε πει να το εξαλείψει με ηλεκτρισμό. Είπε

ναι, σκέφτηκε να πάει να το βάλει μπρος. Ύστερα το αμέλησε.

Έβγαλε το πορτοφολάκι του, να δει αν είχε φιλά για το κονιάκ. Ή θα 'πρεπε να δώσει χαρτονόμισμα. Και τα γκαρσόνια συνήθως γκρινιάζουνε όταν δίνεις χαρτονόμισμα, δεν έχουμε ρέστα – έτσι τουλάχιστον λένε. Ευτυχώς που βρήκε φιλά. Το γκαρσόνι όμως ήτανε στην άλλη άκρη της αίθουσας, σα να είχε πατίνα κι έτρεχε.

Από την καινούργια οσμή τουαλέτας που τον χτύπησε, κατάλαβε πως βγήκε ακόμα ένας αφήνοντας ανοιχτή την πόρτα. Γύρισε και τον είδε εκνευρισμένος. Ένας ψηλός, γύρω στα σαράντα, με πρόσωπο ουδέτερο. Πήγε να του κάνει την παρατήρηση, επιτέλους μερικοί μερικοί να μάθουνε τρόπους. Όχι να παρατάνε την πόρτα της τουαλέτας τέντα. Το ίδιο κάνουνε και σπίτι τους; Είναι κι άλλοι στο καφενείο που δε χρωστάνε τίποτα να εισπνέουν.

Αλλά δεν του μίλησε. Πού να κάτσει τώρα ν' ανοίξει παρτίδες μ' έναν άγνωστο! Και μάλιστα, που ήτανε στο τσακ γι' αναχώρηση.

Περνώντας αυτός ο ψηλός στο διάδρομο προς την έξοδο, τον πάτησε στο δεξί πόδι –δεύτερο χρούσμα– εκεί που μέτραγε τα φιλά να τ' αφήσει στο πιατάκι. Α, όχι, δε θα του τη χάριζε!

«Με πατήσατε, κύριε!»

«Εγώ;»

«Ναι, εσείς! Και με πατήσατε στο δεξί που έχω κάλο!»

«Μη μου το λέτε!» έκανε ειρωνικά. «Πιστέψτε με, νόμιζα πως ήτανε τ' αριστερό».

Και χωρίς να περιμένει απάντηση, προχώρησε.

«7 παρά 28!» είπε από μέσα του. «Ωρα να φύγω».

Είδε ένα κέρμα που είχε κυλήσει στο πόδι του τραπεζιού –ήτανε δεν ήτανε δικό του– έσκυψε και το πήρε.

«Α, ναι, είναι και το κορδόνι. Πρέπει να το δέσω, μπορεί να σκοντάψω».

Πήγε να σκύψει για το κορδόνι, δεν πρόλαβε. Ο ένας από τους δύο εμπορευόμενους του μαγειρικού λίπους, ο με τα πολύ χοντρά δάχτυλα και τα εξογκώματα, περνώντας για την τουαλέτα –έτσι έδειχνε με τη φόρα που είχε– κοντοστάθηκε στο τραπεζάκι του, έγειρε πάνω του, έβγαλε μια ταυτότητα χρώμα κίτρινο σε ζελατίνα, και σιγά, πολύ σιγά, τρυφερά σχεδόν, του είπε:

«Της Ειδικής Υπηρεσίας».

«Δεν καταλαβαίνω».

«Αφήστε τα φιλά για το κονιάκ, και πάμε! Προσέξτε, είναι διπλό το κονιάκ!»

«Θα διαμαρτυρηθώ στους ανωτέρους σας!»

Σηκώθηκε. Και προχωρήσανε στο διάδρομο.

«Πολύν καπνό έχει η αίθουσα», συνέχισε ο πράκτωρ σα να είχανε από πρωτότερα κουβέντα. «Πολλά τσιγάρα, ντουμάνιασε ο τόπος. Ανθυγιεινή ατμόσφαιρα!»

Τόσο μαλακά, τόσο ανεπαίσθητα έγιναν όλα, που ζήτημα αν άλλος από τους θαμώνες του «Καφέ Σπορ» είχε πάρει είδηση.

Δυο μέτρα από την έξοδο, μπερδεύτηκε στο κορδόνι και σκόνταψε.

«Να σταθώ να δέσω το κορδόνι;» είπε του πράκτορα.

Δεν του έδωσε απάντηση, τα μάτια του όμως είχανε κάτι που δε σήκωνε λέξη παραπάνω.

λικά όλοι οί συλληφθέντες ύποπτοι
για την "Ύπόθεση Χαρτί Τουαλέτας"
- και οί τέσσερις - όμολογήσανε,
κατά τρόπο άπροκάλυπτο, την ένοχή
τους. 'Ακόμα μία έπιτυχία της
Ειδικής 'Υπηρεσίας !

Θά πρέπει όμως να κάνω μία διευ-
κρίνιση : προχτές τό πρωί, όταν οί
πράκτορές μας όδηγήσανε στο γραφεϊο
μου τους τέσσερις ύπόπτους, εύθύς
μετά τή σύλληφή τους, για να τους
ύποβάλω σε πρώτη ανάκριση, και την
ώρα που δεν είχα προφτάσει έστω και
μία έρώτηση να κάνω, ό ένας από τους
τέσσερις, παρά την άγρυπνη παρακο-
λουθήση των φρουρών, έβγαλε άστραπιαία
άπό τό τσεπάκι μία μικροσκοπική
άμπούλα με ύδροκυάνιο, την έσπασε
μέ τά δόντια, και τέλος ! Δέ νομίζω
χρειάζεται να σημειώσω λεπτομέρειες
για τον έν λόγω θάνατο, πώς ύπήρξε

ζήτημα δευτερολέπτων κτλ. Τό περιστατικό τό ανέφερα στόν προϊστάμενο αύτοστιγμεί.

Άνωτέρω έγγραφα : "Καί τελικά όλοι οί συλληφθέντες ύποπτοι γιά τήν "Ύπόθεση Χαρτί Τουαλέτας" - και οί τέσσερις - όμολογήσανε, κατά τρόπο άπροκάλυπτο, τήν ένοχή τους". Ύπολόγισα έτσι και τόν ^{δέν} τέταρτο ύποπτο, μολούδι ^{είχα} τήν εύκαιρία νά τοϋ άπευθύνω και και μία τουλάχιστο έρώτηση και νά λάβω μία τουλάχιστο άπάντηση. Άλλά τί είναι έπιτέλους ή άυτοκτονία του ; Όμολογία δέν είναι, κατά τρόπο άπροκάλυπτο, τής ένοχής του ;

Στάθηκε. Και διάβασε το κομμάτι, από την αρχή της σελίδας 2, που μόλις είχε γράψει στη μηχανή. Εντάξει ήτανε. Εκτός από ένα και που το είχε χτυπήσει δυο φορές συνέχεια. Πάτησε XXX διαγράφοντας το ένα. Και προχώρησε.

Σκόπιμο θεωρώ νά δώσω πρώτα, έν συντομία αλλά και μέ πληρότητα, τό ιστορικό τής "Ύπόθεσης Χαρτί Τουαλέτας", και μετά νά προχωρήσω στην άνάκριση λεπτομερώς.

Προχτές τό πρωί, 14 Σεπτεμβρίου, στό σταθμό, δ,τι είχε φτάσει ή άμα-

ξοστοιχία (πόστα) τών ΙΙ.05. Έργάτες του σταθμού άρχισαν να ξεφορτώνουν τά διάφορα έμπορεύματα.

Μιά στιγμή, ένώ μεταφέρανε τρία ξύλινα κιβώτια πού είχανε τήν ένδειξη "Χαρτί Τουαλέτας", τό ένα κιβώτιο γλιστράει από τά χέρια του έργάτη και πέφτοντας από ψηλά και μέ όρμη στό τσιμέντο τής πλατφόρμας, άνοίγει σ' ένα σημεϊο και ξεχύνονται εκατοντάδες προκηρύξεις έναντίον του Καθεστῶτος.

Οί πράκτορες τής Εϊδικής Ύπηρεσίας πού έκτελοΰσαν τή συνήθη παρακολούθηση στό σταθμό και τήν περιοχή του, δέν έχασαν καιρό. Άποτέλεσμα : τέσσερις ύποπτοι συνελήφθησαν πάραυτα.

Άνοιχτηκαν και τά ύπόλοιπα δύο κιβώτια και διαπιστώθηκε πώς και τά τρία δέν είχανε ούτε ένα ρολό χαρτί τουαλέτας αλλά μονάχα προκηρύξεις - συνολι-

Άλλαξε σελίδα.

- 3 -

κά 4310 - μέ τό ίδιο έναντίον του Καθεστῶτος κείμενο.

Έκανε προσεχτικό κοντρόλ στο κομμάτι της έκθεσής του που είχε ως τώρα χτυπήσει. Τίποτα να διορθώσει ή να διαγράψει. Το α όμως έβγαινε όχι καθαρό. Και τον ενόχλησε, γιατί το α είναι από τα στοιχεία που συχνότατα εμφανίζονται. Το ήξερε αυτό από χρόνια, από τότε που ήτανε παιδί και με πάθος, αληθινή μανία, έλυne τα κρυπτογραφικά στα λογής λογής έντυπα που καταβρόχθιζε. Πού να το υποφιαστεί την εποχή εκείνη πως ύστερ' από χρόνια, σχεδόν αμέσως μόλις πήρε το πτυχίο της Νομικής, θα ζητούσε να προσληφθεί ανακριτής στην Ειδική Υπηρεσία. Δόκιμος στην αρχή, σύμφωνα με τον κανονισμό, και σ' ελάχιστο διάστημα, χάρη στην εξαιρετική ικανότητα και το ζήλο που έδειξε, μόνιμος. Εδώ όλο με κρυπτογραφικά είχε να κάνει και πολλά και διάφορα μυστήρια, στον αγώνα της Ειδικής Υπηρεσίας για την προάσπιση του Καθεστώτος. Δικαιοδοσία αποκλειστικά δική της.

Με το βουρτσάκι και με πολλή προσοχή καθάρισε το α και το Α, παρόλο που το δεύτερο δεν έβγαινε θολωμένο.

Όταν τύχαινε να 'χει γράψει μια ανακριτική έκθεση σχετικά σύντομη, συνήθιζε να τη χτυπάει ο ίδιος στη μηχανή. Ήθελε να τελειοποιηθεί στο τυφλό σύστημα.

**Οί τέσσερις υποκτοι οδηγήθηκαν
αμέσως στην Είδική 'Υπηρεσία και με
διαταγή του προϊσταμένου ανέλαβα
εγώ την ανάκριση.**

**'Αναλυτικά, ή ανάκριση και τό
αποτέλεσμα που επέτυχα έχουν ως
έξης : οί υποκτοι όμολογήσανε την
ένοχή τους και**

Έριξε μια ματιά. Εντάξει με το α. Ολοκάθαρο.

Πήγε να συνεχίσει αλλά δεν προχώρησε. Τον έπιασε αυτός ο απίθανος πόνος στο στομάχι. Σα να ήτανε ένα δάχτυλο και να τον πιέζει δυνατά. Τον είχε τις τελευταίες μέρες, από την περασμένη Τετάρτη.

Πρώτη φορά στα τριάντα πέντε του χρόνια που είχε ενοχλήσεις στο στομάχι. Έλεγε πάντα πως έχει στομάχι σιδερένιο και καμάρωνε. Τώρα του παρουσιάστηκε ο πόνος, που δεν τον άφησε ήσυχο, από την Τετάρτη, ούτε μία μέρα. Δευτερόλεπτα η παρουσία του, έπειτα εξαφανιζότανε. Τι θα μπορούσε να 'ναι; Νευρικό. Κατά την ιδέα του, το πιθανότερο ήτανε κάτι από κείνα που λένε «νευρικής φύσεως». Στο γραφείο είχανε συνέχεια φόρτο εργασίας, όλο ανακρίσεις, η μία πάνω στην άλλη. Ειδικότερα τον τελευταίο καιρό, είχανε πηξει – και πότε δεν είχανε; Αφενός, οι ανακρίσεις που τον κάνανε να φεύγει από την Ειδική Υπηρεσία αργά τη νύχτα, ή και το πρωί ύστερα από ολονυχτία πάνω στον ανακρινόμενο, να φεύγει λιώμα στην κούραση, μόνο και μόνο να πάει ν' αλλάξει, να πλυθεί και να επιστρέφει στο γραφείο. Αφετέρου, οι αναρίθμητοι καφέδες και τ' απανωτά τσιγάρα.

Η γυναίκα του το πήρε πολύ στα σοβαρά. Του έβαλε τις φωνές, να πάει να κοιταχτεί αμέσως, να μην παραμελεί την υγεία του, και πολλά άλλα. Θα πήγαινε βέβαια, φτάνει να είχε χρόνο και διάθεση. Προπαντός διάθεση.

Μόλις τον άφησε ο πόνος, σηκώθηκε, έκανε μερικά βήματα. Να ξεμουδιάσει.

Πήγε στο παράθυρο. Γιατί να 'χει κλειστά τα τζάμια; Ο

φετινός Σεπτέμβριος ήτανε ασυνήθιστα ζεστός. Άνοιξε και τα δυο τζάμια τέντα. Την ίδια στιγμή έφυγε από το παράθυρο, γύρισε στο γραφείο του, τρίτο συρτάρι αριστερά είχε τις ασπιρίνες. Αυτός ο πονοκέφαλος που τον βασάνιζε από τ' απόγεμα το 'χε παρακάνει.

Από τον καφέ που είχε πιει προ ολίγου –ο 15ος σήμερα ή ο 16ος;– είχε μείνει μισό ποτήρι νερό. Ποτήρι κι ασπιρίνη στο χέρι, ξαναπήγε στο παράθυρο.

Η πλατεία Θεάτρου, όπου είχε πρόσοψη η Ειδική Υπηρεσία, κεντημένη με φώτα. Πολλά, και χρώματα χρώματα. Είδε μερικές από τις διαφημίσεις που ανάβανε και σβήνανε και κάθε φορά αλλάζανε απόχρωση, είδε την κίνηση στην πλατεία και στις τέσσερις λεωφόρους που ξεκινούσαν από την πλατεία σαν ένα χέρι με τέσσερα δάχτυλα. Και πήρε την ασπιρίνη. Το δευτερόλεπτο που την έφερε στο στόμα, σκέφτηκε τον ύποπτο και το υδροκυάνιο. Μια τέτοια χειρονομία είχε κάνει κι αυτός.

«Ούτε ασπιρίνη να ήτανε! Πάντως, εδώ που τα λέμε, μας την έσκασε ο φίλος! Ωραίο κόλπο. Μας ξέφυγε με το μαλακό».

Δεν είχε άλλο περιθώριο να μείνει στο παράθυρο. Ο προϊστάμενος ήθελε να του πάει την έκθεση για την «Υπόθεση Χαρτί Τουαλέτας» το αργότερο στις 11. Ήτανε κιόλας 10.20.

Πήρε ένα τσιγάρο από τα πολλά που είχε χύμα μπροστά του, άλλαξε όμως γνώμη και θα το κάπνιζε ύστερα.

**μία επί πλέον όργα-
νωση έναντι του Καθεστώτος δια-
λύθηκε εν τῇ γενέσει. Ἡ Εἰδικὴ
Ἵπηρεσία**

«Με ακούς;» μπήκε από τη συσκευή εσωτερικής επικοινωνίας η φωνή του προϊσταμένου.

«Ναι, τελειώνω την έκθεση για την “Υπόθεση Χαρτί Τουαλέτας” και θα την έχετε—»

«Δεν πρόκειται για την έκθεση!» τον έκοψε. «Η “Υπόθεση Χαρτί Τουαλέτας” έχει οριστικά κλείσει και θα πάει στο αρχείο. Τώρα σε θέλω για μια υπόθεση που μόλις άρχισε. Την “Υπόθεση Καφέ Σπορ”. Πριν από τέσσερις ώρες, περίπου 6.30, στο “Καφέ Σπορ”, οι πράκτορές μας συνέλαβαν δύο. Τον ένα μέσα στο “Καφέ Σπορ”, τον άλλον έξω στο πεζοδρόμιο. Λεπτομέρειες θα σου πω όταν μου φέρεις την έκθεση στο γραφείο. Ήθελα μόνο να ξέρεις πως σε χρειάζομαι για κάτι καινούργιο. Α, ναι, και πως θα φύγεις το πρωί, 7 ακριβώς, για την πρωτεύουσα. Και με τη συνήθη διαδρομή: αυτοκίνητο και φέρι μποτ. Ο μάνατζερ κι εσύ θα μεταφέρετε τον έναν από τους δύο στο Κεντρικό, ο άλλος ταξιδεύει ήδη προς τα εκεί, από μισή ώρα και πλέον».

Επιτέλους!» έβγαλε μια φωνή ο μάνατζερ. «Εδέησε να μας επιτρέψει να περάσουμε. Το ζών!»

Μόλις που είχε καταφέρει, με μια μανούβρα πράγματι εκπληκτική, να ξεφύγει αυτό το ξεροκέφαλο γκριζοπράσινο πούλμαν, που από ώρα, λες και το 'κανε επίτηδες, εννοούσε να τους κλείνει το δρόμο.

«Μαέστρος ο μάνατζερ!» γύρισε και είπε του ανακριτήσα να ζητούσε και τη δική του γνώμη. «Τον είπα κι εγώ μάνατζερ αλλά τι να κάνω; Ακούω που συνέχεια τον λέτε μάνατζερ και γι' αυτό».

«Και γιατί όχι;» συμφώνησε ο ανακριτής. «Στην Ειδική Υπηρεσία όλοι οι συνάδελφοι τον λέμε μάνατζερ. Όσο για το παρατσούκλι, του κόλλησε γιατί το 'χει συνήθεια, σε κάθε του κουβέντα, ακόμα και την πιο άσχετη, να πετάει: "Εγώ, τότε που εχρημάτισα μάνατζερ..."»

«Δηλαδή, τι μάνατζερ;» ρώτησε.

«Ψύλλων!» μπήκε στη μέση ο ενδιαφερόμενος.

«Όχι δα!» έκανε σα να υποψιαζότανε δούλεμα.

«Ναι, μάνατζερ ψύλλων», τον διαβεβαίωσε ο ανακριτής.

«Επί οκτώ συναπτά έτη είχα δικό μου θίασο», τον πληροφόρησε ο μάνατζερ. «Το νούμερό μου "Μεγάλη Ρεβύ Ψύλλων" άφησε εποχή στα μεγαλύτερα βαριετέ. Θέαμα καταπληκτικό. Πρωτοφανές στα διεθνή χρονικά ψύλλων. Εκεί

να δείτε σουξέ! Μου σπάραξε η καρδιά, όταν λόγω ανωτέρας βίας ο θιάσός μου διαλύθηκε. Ένα μυστηριώδες μικρόβιο ανακατώθηκε στην υπόθεση, κολλήσανε όλα τα μέλη του θιάσου, το ένα με τ' άλλο. Πρωταγωνιστές και κομπάρσοι και τεχνικό προσωπικό. Και στα καλά καθούμενα βρέθηκαν μάννατζερ δίχως θιάσο! Πήγα λοιπόν κι έγινα πράκτωρ της Ειδικής Υπηρεσίας. Γιατί όχι;»

«Δεν το είχα υπόψη μου», είπε σα να αισθανότανε ένοχος που το αγνοούσε.

«Μάννατζερ φύλλων!» συνέχισε ο μάννατζερ.

Κι αμέσως έκοψε αριστερά το τιμόνι, παραλίγο τρακάρισμα με μια μοτοσυκλέτα που ξεπετάχτηκε. Τότε ήρθε κι έπεσε πάνω στον ανακριτή και σα να τρίφτηκε στον ώμο του.

«Με συγχωρείτε!» δικαιολογήθηκε.

«Μηδέν παρεξήγηση! Με τη στραβοτιμονιά που κατ' ανάγκην έκανε ο μάννατζερ, χάσαμε την ισορροπία μας».

«Όχι, είναι κάτι άλλο. Ξέρετε, όταν ακούω να λένε για φύλλους... Αν τύχει κι ακούσω τη λέξη “ψύλλος”, με πιάνει αυτοστιγμεί φαγούρα. Τα ίδια συμπτώματα και να τη δω γραμμένη ή τυπωμένη τη λέξη “ψύλλος”. Να, και τώρα που την είπα εγώ τη λέξη και την άκουσα, μ' έπιασε φαγούρα».

Και ξανατρίφτηκε στον ώμο του ανακριτή.

«Πολύ περίεργο!» είπε και τον στραβοκοίταξε.

«Δεν είναι αστείο; Αστείο και δραματικό μαζί;»

«Αλλεργία!» γνωμάτευσε ο μάννατζερ.

«Αλλεργία, τι άλλο;» παραδέχτηκε. «Το καταπληκτικότερο όμως είναι πως με πιάνει η φαγούρα μονάχα όταν τη λέξη την ακούσω ή τη διαβάσω».

«Δηλαδή;» ρώτησε ο ανακριτής.

«Να, δεν έχω την παραμικρή ενόχληση αν τύχει και περπατάνε πάνω μου μακάρι κι ένας λόχος...»

«Μυστήρια πράγματα συμβαίνουνε στον κόσμο!» έκανε ο μάνατζερ. «Και να σκεφτείς πως σου την έσκασα προ ολίγου. Δεν ήμουνα μάνατζερ... αυτό που σου είπα, όχι! Μάνατζερ σε αγώνες κατς ήμουνα!»

Υστερα πέσανε σε σιωπή.

«Μου είπατε πως το φέρι μποτ έχει αναχώρηση 11.10. Και το επόμενο;» ρώτησε κόβοντας τη σιωπή.

«Το επόμενο, αύριο το πρωί, 6.20», είπε ο ανακριτής.

«Καλά, δεν έχεις ξαναπάει στην πρωτεύουσα μ' αυτήν τη διαδρομή;» μπήκε στην κουβέντα ο μάνατζερ.

«Όχι. Πρώτη φορά κάνω το ταξίδι για την πρωτεύουσα με αυτοκίνητο και φέρι μποτ. Ως τώρα, όσες φορές χρειάστηκε να πάω στην πρωτεύουσα, όχι και πολλές, πήγα πάντα σιδηροδρομικώς».

«Με το τρένο!» είπε ο μάνατζερ. «Ταλαιπωρία μεγάλη. Και μιάμιση ώρα επιπλέον ταξίδι».

«Δεν το είχα υπόψη μου πως αυτό το δρομολόγιο είναι τόσο κόμοδο. Θα το προτιμώ στο μέλλον. Ώστε δεν έχει άλλο φέρι μποτ αργότερα, τ' απόγεμα;»

«Τα δρομολόγια είναι δύο ημερησίως», τον πληροφόρησε ο ανακριτής. «Ένα το πρωί πρωί, 6.20, κι ένα 11.10. Τα δύο απογευματινά έχουν καταργηθεί προσωρινώς».

«Ελπίζω να μην έχουμε καθυστέρηση και να φτάσουμε απόψε στην πρωτεύουσα. Να τελειώσει επιτέλους αυτή η περιπέτεια! Να πάω στο Κεντρικό, να δούνε πως δεν έχω τίποτα εις βάρος μου και να μ' αφήσουνε ελεύθερο».

«Μην ανησυχείς!» τον βεβαίωσε ο μάνατζερ. «Θα είμα-

στε στην ώρα μας και για το φέρι μποτ και για τα περαιτέρω. Έχω πλήρη εμπιστοσύνη στο αμάξι μας!»

«Και στον οδηγό μας!» πρόσθεσε.

«Θα με δεις και μένα στο τιμόνι αργότερα», είπε ο ανακριτής. «Έχουμε συμφωνήσει, ο μάνατζερ κι εγώ, να μοιραστούμε το τιμόνι. Από την πόλη μας ως το φέρι μποτ, ο μάνατζερ. Από το σημείο που θα βγούμε από το φέρι μποτ ως την πρωτεύουσα, εγώ. Συνεπώς, θα 'χεις την ευκαιρία να κρίνεις ποιος οδηγεί καλύτερα».

«Εντάξει. Το μόνο που μπορώ να σας βεβαιώσω είναι πως η κρίση μου θα είναι εντελώς αντικειμενική».

Κάτι ακούστηκε να γκρινιάζει ο μάνατζερ κι αμέσως πήρε τη δεξιά όχθη της Εθνικής και φρενάρισε.

«Ωρα είναι να 'χουμε κανένα απρόοπτο!» έκανε ο ανακριτής πολύ ανήσυχος. «Τι μέλλει γενέσθαι αν κολλήσουμε;»

«Στάσου πρώτα να δούμε τι συμβαίνει», τον έκοψε ο μάνατζερ.

Και βγήκε, πήγε άνοιξε το καπό, και χώθηκε μέσα.

«Τι γίνεται; Λέγε, λοιπόν, τι γίνεται!» φώναξε εκνευρισμένος ο ανακριτής που δεν είχε μετακινηθεί από τη θέση του.

«Σου είπα να περιμένεις!» του έδωσε την απάντηση ο μάνατζερ σκυμμένος πάνω στη μηχανή. «Ζόρικος είσαι!»

«Θα είναι μεγάλη ατυχία αν μας βρήκε βλάβη», είπε. «Καταλαβαίνετε –ελπίζω να με καταλαβαίνετε–, θέλω κι εγώ να φτάσουμε το ταχύτερο στην πρωτεύουσα. Να πάρει τέλος αυτή η περιπέτεια απόψε κιόλας!»

«Ούτε ναι μπορώ να πω ούτε όχι», γνωμάτευσε ο μάνατζερ βγαίνοντας από το καπό. «Μυστήριο! Τα πάντα φαίνονται εντάξει, όμως είναι κάτι... Δεν μπορώ να προσδιορί-

σω τι. Οπωσδήποτε, θα προχωρήσουμε. Ίσως να μην είναι τίποτα το σοβαρό».

Ανέβηκε στ' αμάξι, σκούπισε τα χέρια του που είχανε λάδια, έβγαλε μια τσίκλα –αυτήν τη φορά δεν πρόσφερε στους άλλους– και πάτησε γκάζι.

«Ευτυχώς που δεν ανακάλυψε κάτι συγκεκριμένο ο μάννατζερ», είπε. «Θα ήτανε χτύπημα για μένα, σπάσιμο νεύρων, να μην είμαστε το βράδυ στο Κεντρικό. Θέλω να τελειώνω το συντομότερο. Όχι άλλο! Αρκετά!»

«Ας ελπίσουμε πως όλα θα πάνε καλά και θα είμαστε στην ώρα μας για το φέρι μποτ», είπε ο μάννατζερ.

Πέσανε σε μια καινούργια σιωπή. Αυτά τα διαλείμματα σιωπής ήτανε ευεργετικά. Η κουφόβραση, η κόπωση από το ταξίδι, τους είχανε, όσο να 'ναι, επηρεάσει. Με δέκα λεπτά, ένα τέταρτο σιωπή, ξαναβρίσκανε τη φόρμα τους. Σα να κάνανε ντους και νιώθανε φρεσκαρισμένοι.

Σύνολο έξι κι ένα τέταρτο σελίδες έπιασε η έκθεσή μου για την «Υπόθεση Χαρτί Τουαλέτας». Έριξα μια τελευταία ματιά, στα γρήγορα αλλά και με προσοχή, διόρθωσα κάτι λαθάκια, από τις συνηθισμένες αβλεψίες. Ύστερα έκανα σώμα και τα τέσσερα αντίτυπα. Α, ναι, όταν χτυπάω στη μηχανή τις εκθέσεις μου, βγάζω πάντα το πρωτότυπο και τρεις κόπιες. Σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο, οι ανακριτικές εκθέσεις δακτυλογραφούνται εις τετραπλούν. Το καθαρό διαβιβάζεται στο Κεντρικό. Τα υπόλοιπα τρία: ένα είναι για τον προϊστάμενο, ένα για το αρχείο της τοπικής Ειδικής Υπηρεσίας, και το τελευταίο για το προσωπικό αρχείο του ανακριτή.

Υπέγραψα και τα τέσσερα –μονογραφή σε κάθε σελίδα– πήρα το προοριζόμενο για τον προϊστάμενο. Μόλις που είχα κλείσει την πόρτα, και γύρισα να σβήσω το πορτατίφ. Την έχω αυτήν την ιδιοτροπία. Δε θέλω κατά την απουσία μου να μένει φως στο γραφείο.

Ο προϊστάμενος έχει γραφείο δύο ορόφους παραπάνω. 5ος όροφος, γραφείο 560. Έπρεπε, λοιπόν, να πάρω ασανσέρ. Αλλά και τα τρία κατειλημμένα. Για να μην καθυστερήσω περιμένοντας, πήγα από τη σκάλα.

Όταν χτύπησα, άκουσα και δεν άκουσα το «Ναι!» που συνηθίζει ο προϊστάμενος. Πήρα όμως πρωτοβουλία και μπήκα. Άλλωστε, με είχε καλέσει. Είδα τον προϊστάμενο και το μά-

νατζερ –οι δυο τους μόνο στο γραφείο– να στέκονται μπροστά στο παράθυρο. Και να 'χουν συζήτηση που μου φάνηκε εμπιστευτική. Με την εμφάνισή μου, διακόφανε.

«Φοβάμαι ήρθα σε ακατάλληλη ώρα», είπα. «Να φύγω και να ξανάρθω».

«Όχι, να μην ξανάρθεις!» έκανε κοφτά ο προϊστάμενος κι έβγαλε τα γυαλιά του σα να ήθελε να με δει με γυμνό μάτι.

Τον είδα να παίρνει από την πίσω τσέπη του παντελονιού το μαντίλι του, εκεί το 'βαζε πάντα, και με πολλή προσοχή να σκουπίζει τα γυαλιά του.

Είχα προ καιρού ακούσει, εντελώς τυχαία, πως έχει αστιγματισμό ο προϊστάμενος. Δεν μπορούσα όμως να 'μαι και σίγουρος. Γιατί είχα ακούσει, και πάλι εντελώς τυχαία, πως ούτε αστιγματισμό έχει ούτε μυωπία ούτε και τίποτα. Και πως αυτά τα γυαλιά, που τα φορούσε μονίμως, είναι ανύπαρκτα. Δηλαδή, σκέτο τζάμι. Σαν τα γυαλιά που φοράνε οι ηθοποιοί, όταν είναι να παίξουνε ρόλο διοπτροφόρου. Τώρα, ποιος ο λόγος να φοράει τέτοια γυαλιά, ιδέα δεν είχα. Και προπαντός, δεν είχα καμιά διάθεση να 'χω ιδέα. Όχι! Στην Ειδική Υπηρεσία, τα πάντα είναι απόρρητα. Στα διπλοκλειδωμένα αρχεία, όπου καταχωρίζονται όλες οι πληροφορίες για ενόχους ή υπόπτους για δράση εναντίον του Καθεστώτος ή ιδεολογική ή συναισθηματική κατάσταση όχι ασορτί με το Καθεστώς, στα αρχεία λοιπόν υπάρχουν απόρρητα. Αλλά και στους τοίχους, στους διαδρόμους, στις σκάλες, στα ασανσέρ, στο εσωτερικό προαύλιο, στη στέγη, στα παράθυρα, στα μπαλκόνια, στις τουαλέτες, απόρρητα. Λόγου χάρη, στο καζανάκι μιας τουα-

λέτας πολύ πιθανόν να 'χει τοποθετηθεί μικρόφωνο άκρως ευαίσθητο –η μόνη ευαισθησία που επιτρέπεται στην Ειδική Υπηρεσία– μικρόφωνο που να συλλαμβάνει κάθε λογής θόρυβο, από τους θορύβους που είναι συνήθεις σε μια τουαλέτα ως τα επιφωνήματα, το μονόλογο ή το διάλογο.

Όχι, δεν είχα καμιά διάθεση να 'χω ιδέα αν ο προϊστάμενος έχει όντως αστιγματισμό ή όχι. Γιατί το βασικό, το υπ' αριθμόν 1 για τον πράκτορα της Ειδικής Υπηρεσίας, είναι να διψάει, να διακινδυνεύει ολοένα για να πληροφορείται τα πάντα όσα συμβαίνουν έξω από την Ειδική Υπηρεσία αλλά να μην ενδιαφέρεται ποσώς για ό,τι συμβαίνει μέσα στην Ειδική Υπηρεσία.

«Θέλω να πω, να μη φύγεις καθόλου!» ξεκαθάρισε ο προϊστάμενος, αφού πρώτα σκούπισε τα γυαλιά του. «Κι εφόσον δεν πρόκειται να φύγεις, δεν υπάρχει και θέμα να ξανάρθεις. Ο μάνατζερ, εσύ κι εγώ έχουμε να συζητήσουμε την “Υπόθεση Καφέ Σπορ”, που σου είπα προ ολίγου».

«Πάντως, έχω την έκθεσή μου για την “Υπόθεση Χαρτί Τουαλέτας”. Έπιασε έξι σελίδες και–»

Με μια κίνηση του χεριού, με διέκοψε. Πήρε την έκθεσή μου, ούτε την κοίταξε καν, και την άφησε πάνω στο γραφείο του. Δεξιά, κοντά στο τηλέφωνο.

«Σύμφωνοι», είπε. «Την παίρνω την έκθεση για την “Υπόθεση Χαρτί Τουαλέτας” αλλά για την Ειδική Υπηρεσία η υπόθεση αυτή έληξε. Αν θέλετε να καθίσετε, όποιος από τους δύο το επιθυμεί, ελεύθερα. Θα πρέπει τώρα να σας αναπτύξω το ιστορικό της “Υπόθεσης Καφέ Σπορ”».

Ο ίδιος έμεινε όρθιος. Ούτε κι εμείς καθίσαμε.

«Όλα αυτά συνέβησαν σήμερα», άρχισε. «Η ιστορία ξεκίνησε το πρωί, κατά τις 11, όταν έλαβα ένα φάκελο, ταχυδρομημένο από χτες. Ο φάκελος είναι αυτός εδώ».

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ

Πρός τόν προϊστάμενον
τῆς Είδικῆς Ὑπηρεσίας - Ένταϋθα

«Με γραφομηχανή επίσης, την ίδια, γραμμένο και το εσωκλειστο σημείωμα. Ιδού και το σημείωμα».

Στό "Καφέ Σπόρ" αύριο τό άπόγεμα,
16 τρέχοντας, ώρα 6.15 - 6.30,
θά πάει νά καθίσει ένας πού είναι
σημαϊνον στέλεχος σέ όργάνωση έναντίον
του Καθεστῶτος. Έντελῶς άγνωστος
στήν Είδική Ὑπηρεσία, επί του
παρόντος. Καί αυτός, καί ἡ έν λόγω
όργάνωση. Έσωκλείστωσ ἡ φωτογραφία
του. Συγνώμη πού δέν είναι καί πολύ
καινούρια, πάντως είναι, νομίζω καί
έλπίζω, αρκετά καθαρή καί χρήσιμη στήν
Είδική Ὑπηρεσία για τήν περίπτωση
πού θά θελήσει νά ενδιαφερθεῖ για
τόν περί οὔ καί για τόν άλλον πού
πρόκειται νά συναντήσσει ό πρώτος
στό "Καφέ Σπόρ". Τά περαιτέρω
δέ μέ άφοροῦν.-

«Να και η φωτογραφία».

Περιεργαστήκαμε τη φωτογραφία. Δε μας έλεγε τίποτα. Ένα πρόσωπο εντελώς συνηθισμένο, από κείνα που συναντάει κανείς χιλιάδες. Οπωσδήποτε, ήτανε ένα πρόσωπο συγκεκριμένο, ο άγνωστος με τα μεγάλα γυαλιά, τα μεγάλα αυτιά –το μεγάλο αυτί– και το παχύ μουστάκι. Με τη φωτογραφία τούτη στα χέρια, ένας πράκτωρ της Ειδικής Υπηρεσίας θα μπορούσε να ξετρυπώσει τον εικονιζόμενο ακόμα και μέσα σε εκατό θαμώνες του «Καφέ Σπορ».

«Έτσι άρχισε η “Υπόθεση Καφέ Σπορ”», συνέχισε ο προϊστάμενος.

Χτύπησαν την πόρτα και με το «Ναι!» του προϊσταμένου μπήκε ένας πράκτωρ.

«Τι συμβαίνει;» τον ρώτησε κάπως απότομα ο προϊστάμενος. «Δε φαντάζομαι να ήρθες να μου αναγγείλεις πως ο ένας από τους δύο συλληφθέντες του “Καφέ Σπορ” αυτοκτόνησε. Φτάνει το απρόοπτο που είχαμε με τον τέταρτο της “Υπόθεσης Χαρτί Τουαλέτας”, που μας ξέφυγε μέσ’ από τα χέρια».

«Όχι, δεν πρόκειται για αυτοκτονία», είπε ο πράκτωρ. «Ο κρατούμενος διαμαρτύρεται. Έπρεπε, λέει, να ‘χει εξεταστεί εδώ κατ’ αντιπαράσταση με τον άλλον».

Χαμογέλασε ο προϊστάμενος.

«Να τον καθησυχάσεις», έδωσε οδηγίες στον πράκτορα. «Να του υπενθυμίσεις ό,τι ακριβώς του είπα προ ολίγου. Πως δεν είναι μακριά η ώρα που θα ανακριθούν και οι δυο μαζί,

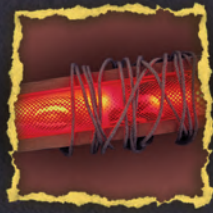
ο ένας ενώπιον του άλλου. Μόνο που αυτό θα γίνει στο Κεντρικό».

Ο πράκτωρ έφυγε.

«Τι σας έλεγα; Α, ναι, τι έπρεπε να κάνω εγώ μ' αυτό το σημείωμα; Να το αγνοήσω; Όχι! Από νωρίς, λοιπόν, οι πράκτορές μας εγκαταστάθηκαν στο “Καφέ Σπορ”. Καθίσανε σε διάφορα τραπεζάκια, άλλοι έξω στο πεζοδρόμιο, άλλοι μέσα. Ένας ένας ή δυο και τρεις ακόμα σ' ένα τραπεζάκι. Και περιμένανε. Τι άλλο να κάνουν; Το μόνο στοιχείο που είχανε ήτανε η φωτογραφία του αγνώστου, που την ανατυπώσαμε σε πολλά αντίτυπα. Στο μεταξύ, δε χρειάζεται να το πω, περιεργάζονταν τους θαμώνες. Μοιάζανε δε μοιάζανε με τον άνθρωπο της φωτογραφίας. 6.12 έκανε την εμφάνισή του ο καταζητούμενος. Όχι ακριβώς ίδιος με τη φωτογραφία, λίγο γερασμένος και με διαφορετικό χτένισμα. Πάντως, δεν υπήρχε αμφιβολία πως είναι εκείνος που περιμέναμε. Κάθισε σ' ένα τραπεζάκι μπαίνοντας δεξιά, κοντά στο μεγάλο παράθυρο προς τη λεωφόρο. Παρήγγειλε πορτοκαλάδα. “Να είναι καλά παγωμένη!” είπε στο γκαρσόνι. Ύστερα ήπια την πορτοκαλάδα του με το καλαμάκι, ήσυχα ήσυχα. Σαν άνθρωπος που δε βιάζεται καθόλου. Άνοιξε την “Τελευταία Ώρα”, που την εξήγησε από το γκαρσόνι, έριξε μια ματιά, μάλλον πρόχειρη. Τέλειωσε την πορτοκαλάδα του –είχε αφήσει δυο δάχτυλα–, σηκώθηκε και πήγε στην τουαλέτα. Δεν ξέρω αν έχετε υπόψη σας, η τουαλέτα του “Καφέ Σπορ” χωράει ένα μόνο πελάτη. Συνεπώς, δεν είχαμε τη δυνατότητα να τον παρακολουθήσουμε και μέσα στην τουαλέτα. Λόγω τεχνικών δυσχερειών... Σε δύο λεπτά, 6.29 για την ακρίβεια, ο άνθρωπός μας βγήκε από την τουαλέτα και προχώρησε στο

διάδρομο με κατεύθυνση την έξοδο. Οι πράκτορές μας επιφυλακή! Φτάνοντας στο ύψος του τρίτου τραπεζιού, τρίτου από την τουαλέτα, σκόνταψε στο δεξί πόδι ενός άλλου, τον πάτησε. Όταν τον πάτησε, ούτε που έδωσε σημασία και συνέχισε να πηγαίνει προς την έξοδο. Ο άλλος όμως είχε ανάψει και του πέταξε: “Με πατήσατε, κύριε!” Επιτέλους εδέησε να σταθεί ο άγνωστος της φωτογραφίας. “Εγώ;” έκανε με έκπληξη. “Ναι, εσείς! Και με πατήσατε στο δεξί που έχω κάλο!” Τότε τον κοίταξε ειρωνικά και του είπε: “Μη μου το λέτε! Πιστέψτε με, νόμιζα πως ήτανε τ’ αριστερό”. Και πήγε αμέσως προς την έξοδο, βγήκε στη λεωφόρο Ανεξαρτησίας, έκοψε αριστερά, και πίσω του δυο πράκτορές μας περιμένοντας να δούνε αν θα συναντηθεί με κάποιον για να συλλάβουν και τους δύο. Τελικά, δε συναντήθηκε με κανέναν, κι έτσι συνελήφθη μόνος στην είσοδο του σινεμά “Άστρον”. Όσο για τον άλλον, με τον κάλο στο δεξί πόδι, το συνένοχό του –είναι ο μόνος που ήρθε σ’ επαφή μαζί του έστω και αθώα δήθεν–, συνελήφθη από πράκτορά μας. Ήτανε δύο σ’ ένα τραπεζάκι και παρίσταναν τους εμπόρους μαγειρικού λίπους. Ήρθανε λοιπόν και οι δυο συνένοχοι στα χέρια μας. Την ανάκριση την έκανα εγώ. Από ποιον θέλετε ν’ αρχίσω; Ας πάρουμε πρώτα τον άνθρωπο με τον κάλο στο δεξί πόδι. Τι ιδέα έχετε γι’ αυτό;»

Το Καθεστώς είναι ο τέλειος μηχανισμός εξόντωσης του ανθρώπου. Όπλο του οι πράκτορες της Ασφάλειας, και η αμείλικτα τετράγωνη λογική τους. Όπλο του, επίσης, η επίμονη διάκριση μόνο ανάμεσα σε οπαδούς και εχθρούς.

Ο πολίτης που είναι ύποπτος για συνωμοσία ενάντια στο Καθεστώς πρέπει να βγει από τη μέση. Κι αφού ο μόνος μάρτυρας κατηγορίας (ή υπεράσπισης) είναι δολοφονημένος από τους ίδιους τους πράκτορες, τίθεται σε εφαρμογή το Σχέδιο: ο πολίτης θα αντιμετωπιστεί με μια δήθεν φιλική ανθρώπινη συμπεριφορά για να σπάσει ή να αποδράσει κατά τη μεταφορά του για ανάκριση προκειμένου να αποδειχθεί η ενοχή του και να εξοντωθεί *δικαιολογημένα* από την Ασφάλεια.

Στη διάρκεια του ταξιδιού, όμως, ο απάνθρωπος ορθολογισμός και η μαθηματική αντίληψη του Καθεστώτος και της Ασφάλειας θα βρεθούν απέναντι σε ένα απρόοπτο· *σε ένα λάθος*. Ο πολίτης και ο ένας από τους πράκτορες προλαβαίνουν ακούσια να μοιραστούν στιγμές απροσποίητα ανθρώπινες· μια βόλτα, η πλαζ, μια μπάλα, το λούνα παρκ.

Αρκεί ένας κόκκος ανθρωπιάς για να βραχυκυκλώσει την αμείλικτη τελειότητα του καθεστωτικού Σχεδίου και του μηχανισμού της εξόντωσης;

Το αριστούργημα του Αντώνη Σαμαράκη, με καταβολές καφκικές και οργουελικές, μεταφράστηκε σε 33 γλώσσες, σε 114 ξένες εκδόσεις, αγαπήθηκε εξίσου από κριτική και αναγνωστικό κοινό, τιμήθηκε με το Βραβείο των «12» στην Ελλάδα και το Μεγάλο Βραβείο Αστυνομικής Λογοτεχνίας στη Γαλλία, όπου και γυρίστηκε ταινία με τίτλο La Faille.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΪΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ISBN 978-618-01-0310-6

9 786180 103106

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΖΗΣ: 13654